

**Запорізький національний університет
факультет соціальної педагогіки та психології
кафедра «Дизайн»**

Назва курсу	Пластична анатомія
Викладач	Бобровський Ігор Володимирович
Профайл викладача	https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=11010
Контактний тел.	097 286 04 18
E-mail:	bobrovsky_i@ukr.net
Сторінка курсу в Moodle	https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=11010
Консультації	Вівторок, по знаменнику з 14-30 до 15-45, IV к., 316 к.

1. Анотація до курсу

Дисципліна «Пластична анатомія» вивчається на другому курсі у першому семестрі і є нормативною дисципліною. Навчальним планом передбачено такий обсяг дисципліни: загальна кількість годин -90, (кредитів ЄКТС-3), аудиторні години – 42, самостійна робота здобувачів вищої освіти – 48годин. У рамках курсу здобувачі вищої освіти будуть вивчати пластичну анатомію людини, її скелетну та м'язову побудову. У рамках курсу заплановано проведення циклу аудиторних лабораторних занять, під керівництвом викладача, та самостійної роботи з виконання завдань відповідно до робочої навчальної програми. Курс передбачає виконання рисунків скелетної основи фігури людини у різних ракурсах та м'язової побудови. Також здобувачі вищої освіти будуть набувати фахових компетенцій у застосуванні професійної термінології вказуючи назву кісток та м'язів на рисунках.

Мова навчання: Українська.

2. Мета та завдання курсу

Метою викладання навчальної дисципліни «Пластична анатомія» є надати студентам необхідні теоретичні знання з пластичної анатомії людини і практичні навички конструктивного анатомічного зображення людського тіла, використовуючи виразні засоби рисунка.

Формування у студентів художньої та естетичної культури, розвиток індивідуальних творчих здібностей для самостійного професійного виконання художньої діяльності.

Основними **завданнями** викладання дисципліни «Пластична анатомія» є: Надати базові теоретичні знання, фахову термінологію та практичні прийоми конструктивної будови людського тіла з урахуванням вимог пластичної анатомії та антропометрії на професійному рівні.

знати:

- основні пропорції та канони зображення постаті людини;
- відмінності в анатомічній будові чоловічої та жіночої постаті;
- мати загальні знання про скелетну основу людського тіла: назви кісток: черепа, хребта, грудної клітини, плечового поясу, тазу, верхніх і нижніх кінцівок;
- мати загальні знання про м'язову систему людського тіла: назви поверхових м'язів: голови, плечового поясу, тулуба, верхніх і нижніх кінцівок.
- пластику тіла: голови, тулуба, плечового поясу, тазу, верхніх та нижніх кінцівок;

вміти:

- оперувати поняттями, термінами пластичної анатомії;
- спираючись на знання з пластичної анатомії, уміти конструктивно вірно побудувати форму людського тіла та виразно промодельовати її, користуючись технікою академічного рисунку;
- використовуючи знання з пластичної анатомії, пропорційні співвідношення частин, конструкції та анатомічної будови людського тіла, виконувати самостійно зображення людини;

здобути навички:

- володіння основами пластичної анатомії;
- володіння анатомічними термінами;
- володіння навичками реалістичного зображення фігури людини;
- здатність застосовувати уявлення про пропорції, будову скелету, форму і функції м'язів, рух у різних суглобах тіла людини;
- здатність використовувати знання, уміння й навички в галузі пластичної анатомії для відтворення фігури людини у фахово-професійній діяльності;

3. Формат курсу

Освоєння курсу передбачає використання таких форматів:

- практичних лабораторних занять, які передбачають виконання завдань відповідно до навчальної робочої програми за темою заняття;
- самостійної роботи здобувачів вищої освіти, що передбачає виконання завдань відповідно до навчальної робочої програми і теми;
- підготовку та складення двох атестацій та заліку.

4. Результати навчання та форми оцінювання

Компетентності	Оцінюється за допомогою перевірки
Здатність і готовність презентувати, популяризувати надбання національної та всесвітньої мистецько-культурної спадщини.	атестаційних завдань, заліку

Здатність зображувати об'єкти навколишнього середовища і постаті людини засобами пластичної анатомії, спеціального рисунка та живопису (за спеціалізаціями).	практичні завдання
Здатність виконувати мистецькі твори за допомогою різних видів і технік образотворчого, декоративно-прикладного мистецтва.	рівня самостійної підготовки
Уміти просторово організувати пластичні маси та форми, бачити та розрізняти конструкцію, силуети та контури, передавати характер зображуваного предмету, володіти пропорціями.	практичних вправ
Здатність і готовність розробляти художні рішення дизайн-об'єктів, дизайн-проектів за правилами, законами композиції.	практичних вправ,
Здатність і готовність виконувати ескізи дизайн-об'єктів, дизайн-проектів засобами малюнку й живопису, художньої графіки, образотворчими засобами і техніками.	рівня самостійної підготовки
Володіння основами пластичної анатомії.	рівня самостійної підготовки
Здатність здійснювати аналіз творів мистецтва, об'єктів (джерел) творчого натхнення за правилами, законами композиції.	атестаційних завдань, заліку
Здатність і готовність розробляти дизайн-об'єкти, дизайн-проекти різного призначення, для різних умов виготовлення (промислове, індивідуальне).	рівня самостійної підготовки
Володіння навичками реалістичного зображення з натури фігури людини	практичних вправ,
Здатність застосовувати основні закони пластичної анатомії у практичній роботі.	практичних вправ,
Здатність демонструвати вільне володіння базовими знанням і практичними навичками в галузі пластичної анатомії, мати навички володіння пропорціями.	атестаційних завдань, заліку
Методично та послідовно вести роботу над пластичним об'ємом (формою). Відтворювати цей об'єм та його плановість, використовувати фактуру для передачі пластичного багатства форми..	атестаційних завдань, заліку

5. Обсяг курсу

Вид заняття	Лекції	Практичні	Самостійна робота
Кількість годин	14	28	46

6. Ознаки курсу:

Рік викладання	семестр	Спеціальність	Курс, (рік навчання)	Нормативний\вибірковий
2020-2021	I	дизайн	II	нормативний

7. Матеріально-технічне забезпечення

Невід'ємну частину курсу складає система електронного забезпечення навчання – Moodle, в якій розміщуються матеріали дисципліни, практичні завдання для самостійної роботи та картка забезпечення дисципліни навчальними матеріалами.

8. Політики курсу

Важлива змістовна особливість – забезпечення ясності і прозорості думки і висловлювань, уникнення будь-яких проявів інтелектуальної нечесності та порушені авторських прав. Відповідно до цього головне очікування від всіх учасників освітнього процесу – викладача та здобувачів вищої освіти – свідоме налаштування на неупереджений і відповідальний аналіз власних і чужих думок і наглядних матеріалів, максимально можливе дотримання норм Кодексу академічної доброчесності Запорізького національного університету під час виконання практичного завдання.

Курс має сприяти формуванню розуміння відповідальності за кожну висловлену думку і підготовлений наглядний матеріал пошукових ескізів, обережність і виваженість у формулюванні власної концептуальної позиції. Тим самим очікується, що і викладач і здобувачі вищої освіти мають більш усвідомлено підходити до самостійного виконання навчальних завдань, участі у практичних заняттях. Від усіх сторін очікується активна позиція, у тому числі, щодо пошуку можливостей виконання пропущених завдань і проходження передбачених форм контролю. Комунікації між викладачем і здобувачами вищої освіти відбуваються в аудиторії, у системі електронного забезпечення навчання Moodle, а також в рамках запланованих для цього курсу консультацій.

9. Схема курсу

Тиж. / дата / год.	Тема, план, короткі тези	Форма діяльності (заняття) / Формат	Матеріали	Література Ресурси в інтернет і	Завдання, Год	Вага оцінки (бал)	Термін виконання
--------------------	--------------------------	-------------------------------------	-----------	---------------------------------	---------------	-------------------	------------------

I,	<p>Тема 1: Пластична анатомія - наукова основа зображення людини.</p> <ul style="list-style-type: none"> –Проблеми та загальні принципи підготовки і виховання дизайнерів; –Зміст дисципліни, задачі, цілі та значення предмету у творчій, практичній діяльності дизайнера; –Загальні положення, особливості побудови практичного курсу; –Особливості самостійної роботи студентів у світлі концепції модернізації сучасної української освіти, форми самостійної роботи студентів. –Основні вимоги до проведення навчальних занять; –Основні вимоги до охорони праці і безпеки життєдіяльності; 	Лекція. Лабораторні заняття. Самостійна робота.	навчальні посібники		освоєння теоретичного матеріалу 2		протягом лекції та самостійних занять
II	<p>Тема 2: Скелет голови.</p> <ul style="list-style-type: none"> – Анатомія та побудова мозкового черепа; – Анатомія та побудова лицьового черепа; 	Лекція. Лабораторні заняття. Самостійна робота.	рисунки		Рисунок черепа у 2-х ракурсах	7	протягом практич. занять
III	<p>Тема 3: Скелет тулуба.</p> <ul style="list-style-type: none"> – Анатомія хребетного стовпа; – Анатомія грудної клітки; – Анатомія та кістки тазу; – Сполучення кісток тулуба та їх рухи; 	Лекція. Лабораторні заняття. Самостійна робота.	рисунки		Рисунок скелета тулуба у 3-х ракурсах.	7	протягом практич. занять
IV	<p>Тема 4: Скелет верхніх кінцівок.</p> <ul style="list-style-type: none"> – Анатомія плечового пояса; – Анатомія вільної верхньої кінцівки; – Анатомія кисті; – Сполучення кісток вільної верхньої кінцівки та її рухи. 	Лекція. Лабораторні заняття. Самостійна робота.	рисунки		Рисунок скелета верхньої кінцівки у 3-х ракурсах	8	протягом практич. занять

V-VI	Тема 5: Скелет нижніх кінцівок. <ul style="list-style-type: none"> – Анатомія тазового пояса; – Анатомія вільної нижньої кінцівки; – Анатомія стопи; – Сполучення кісток вільної нижньої кінцівки та її рухи. 	Лекція. Лабораторні заняття. Самостійна робота.	рисунки		Рисунок скелету нижньої кінцівки у 4-х ракурсах	8	протягом практич. занять
VII-VIII	Тема 6: М'язи голови. <ul style="list-style-type: none"> – Анатомія та побудова м'язів мозкового черепа; – Анатомія та побудова м'язів лицьового черепа; 	Лекція. Лабораторні заняття. Самостійна робота.	рисунки		Рисунок м'язів голови у 2-х ракурсах.	7	протягом практич. занять
IX-X	Тема №7: М'язи тулуба. <ul style="list-style-type: none"> – Анатомія та побудова м'язів шиї; – Анатомія та побудова грудних м'язів; – Анатомія та побудова м'язів живота; – Анатомія та побудова м'язів спини; 	Лекція. Самостійна робота.	рисунки		Рисунок м'язів тулуба у 3-х ракурсах.	7	
XI-XII	Тема №8: М'язи верхніх кінцівок. <ul style="list-style-type: none"> – М'язова система і функція верхньої кінцівки; – Анатомія та побудова м'язів плечового пояса; – Анатомія та побудова м'язів плеча; – Анатомія та побудова м'язів передпліччя; – Анатомія та побудова м'язів кисті. 	Лекція. Лабораторні заняття. Самостійна робота.	рисунки		Рисунок м'язів верхньої кінцівки у ,3-х ракурсах.	8	
XIII-XIV	Тема №9: М'язи нижніх кінцівок. <ul style="list-style-type: none"> – М'язова система і функція нижньої кінцівки; – Анатомія та побудова м'язів тазового пояса; – Анатомія та побудова м'язів стегна; – Анатомія та побудова м'язів гомілки; – Анатомія та побудова м'язів стопи. 	Лекція. Лабораторні заняття. Самостійна робота.	рисунки		Рисунок м'язів нижньої кінцівки у 4-х ракурсах.	8	

Сесія	Підсумковий контроль Постать людини у повнизій зріст.	Залік	Рисунок		Підсумок засвоєння знань 1 год.	40	протягом провед. заліку
-------	--	-------	---------	--	------------------------------------	----	-------------------------------

10. Система оцінювання та вимоги

Накопичення балів студентами відбувається у період вивчення дисципліни на підставі проведення викладачем двох основних видів контролю: **поточного** (перевірка рівня засвоєння студентами навчального матеріалу та оцінювання виконання завдань самостійної роботи студента на практичних аудиторних заняттях) та **підсумкового** (перевірка рівня засвоєння студентами навчального матеріалу по завершенню курсу).

Поточне тестування та самостійна робота				Підсумковий контроль	Сума
Атестація 1		Атестація 2		Залік	
Завдання №2	7	Завдання №6	7		
Завдання №3	7	Завдання №7	7		
Завдання №4	8	Завдання №8	8		
Завдання №5	8	Завдання №9	8		
Разом	30	Разом	30	40	100

Максимальна кількість балів за результатами двох атестацій поточного контролю складає 60 балів за практичні виконання завдань аудиторної та самостійної роботи, а саме:

- 60 балів за самостійне виконання практичних завдань, що базуються на засвоєні певного обсягу теоретичного та практичного матеріалу (самостійне виконання рисунків за темою завдання, розкриття теми завдання засобами академічного рисунку Презентація самостійно виконаної роботи під час аудиторних практичних занять.
- 40 балів за виконання рисунку залікового завдання.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

За шкалою ECTS	За шкалою Університету	За національною шкалою	
		Іспит	Залік
A	90 – 100 (відмінно)	5 (відмінно)	Зараховано
B	85 – 89 (дуже добре)	4 (добре)	
C	75 – 84 (добре)		
D	70 – 74 (задовільно)	3 (задовільно)	
E	60 – 69 (достатньо)		

FX	35 – 59 (незадовільно – з можливістю повторного складання)	2 (незадовільно)	Не зараховано
F	1 – 34(незадовільно – з обов’язковим повторним курсом)		

11. Рекомендована література

Основна:

1. Баммес Г. Пластическая анатомия и визуальное выражение. – М.: Дитон, 2012. – 240 с.: ил.
2. Барчаи Е. Анатомия для художников.– М.: Эксмо, 2002. – 540 с.
3. Берн Х. Динамическая анатомия для художников. – М.: Астрель, 2001.
4. Дюваль М. Анатомия для художников. – М.: «Издательство В. Шевчук», 2001.
5. Ли Н. Рисунок. Основы учебного академического рисунка. Учебник. – М.: Эксмо, 2005. – 480 с.: ил.
6. Мірчук З. П., Мірчук М. В. Анатомія людини. Навчальний посібник. – Дрогобич: Вимір, 2007.

Додаткова:

7. Рабинович М.Ц. Пластическая анатомия человека, четвероногих животных и птиц. – М.: Высшая школа, 1978. - 248 с.
8. Ватагин В.А. Воспоминания. Записки анималиста. - М.: Советский художник, 1980. – 112 с.
9. Гицеску Г. Пластическая анатомия. Строение тела. – Бухарест: Меридиане, 1963. – 156 с.
- 10.Гицеску Г. Пластическая анатомия. Формы тела в покое и в движении. – Бухарест: Меридиане, 1963. – 240 с.
- 11.Гицеску Г. Пластическая анатомия. Пластическая морфология. Экспрессивность. – Бухарест: Меридиане, 1966. – 198 с.
12. Чиварди Д. Художественный образ в анатомическом рисовании. – М.: ЭКСМО, 2002. (електронна версія).

Інформаційні ресурси:

1. <http://www.nbuv.gov.ua/> -Національна бібліотека імені І.В. Вернадського;